

[Kirkeministeren.]

ser ordret overført fra Loven af 1912 til Loven af 1922. Men hvad dernæst Sagens Realitet angaar, skal jeg ikke nægte, at Regelen om en første Afstemning, ved hvilken man udpeger de Kandidater, der kan komme paa Tale, med derefter følgende en eller flere Afstemninger om Kandidaternes Nummerorden, virkelig kan give Anledning til visse taktiske Manøvrer, der ikke altid er lige tiltalende, men paa den anden Side let gennemskuelige for Ministeriet, som i den Indberetning, der tilflyder det, faar Beretning om alle de ved Valget foretagne Afstemninger. Dertil kommer ogsaa, at disse Regler om Afstemningsformen kan have en god Side, thi selv om der ved Indstilling til Udnævnelse efter mit Skøn bør lægges en ikke ringe Vægt paa, hvorledes Stemmerne er faldet i første Omgang, fordi man har Lov til at gaa ud fra, at den første Afstemning som Regel udtrykker de enkelte Menighedsraadsmedlemmers egentlige Ønske med Hensyn til den paagældende Præstekaldelse, er det dog baade naturligt og berettiget, om Raadets Medlemmer af den første Afstemning lader sig vejlede ved en eventuel fornyet Afstemning. Ved første Stemmeafgivning kan f. Eks. et lille Mindretal blive klar over, at der aldeles intet Haab er for dets egentlige Kandidat, og det kan da ved Afstemningen om Nummerordenen kaste sit Lod i Vægtskaalen til Fordel for den af de andre Kandidater, som dette Mindretal subsidiært maatte ønske kaldet. Jeg vil derfor tro, at man ikke skal søge Loven ændret paa dette Punkt, der dog ogsaa er af mindre væsentlig Betydning.

Derimod rørte det ærede Medlem ved et mere afgørende Spørgsmaal, da han kritiserede selve Menighedsraadslovens Hovedregler om Præstekaldelse, Lovens Hovedprincipper: Menighedsraadenes ret afgørende Indflydelse paa saa godt som enhver Embedsbesættelse. Naar man ser bort fra ganske enkelte Embeder, kræves der som bekendt efter Loven af 1922 Menighedsraadsindstilling til enhver Præsteudnævnelse, og det vil igen sige, at det i Regelen bliver Flertallet i Menighedsraadet, der bestemmer, hvem der skal være Sognets Præst. Thi vel tilkender Menighedsraadsloven udtrykkelig Ministeriet frit Valg med Hensyn til de indstillede, men jeg føler mig overbevist om, at man ikke let vil forlade den Hovedlinie, der i dette Forhold allerede i en Aarrække har været fulgt, nemlig at Nr. 1 i Re-

gelen bliver udnævnt, naar ikke Menighedsraadslovens § 37, 2det Stykke — Mindretalsbestemmelsen i Loven —, eller andre særlige og vægtige Grunde taler derimod. Ogsaa jeg har i den Tid, jeg har haft Ansvaret for Udnævnelserne, fulgt denne Hovedlinie, og jeg har ment derved at handle ganske i Lovens Aand, efter hvilken Tyngdepunktet med Hensyn til Præstekaldelse afgjort er flyttet fra Centraladministrationen til Sogneres Menighedsraad. I den Henseende taler en Sammenligning mellem Menighedsraadslovene af 1903, 1912 og 1922 sit meget tydelige Sprog. Udviklingslinien i disse tre Love har været den: i stedse stigende Grad at lægge Præstekaldelsen ud til Sogneres Repræsentanter, saaledes at det i dette Øjeblik kun er godt en halv Snes Embeder i hele Landet, der besættes uden Menighedsraadsindstilling, idet Kapellanerne ved den sidste Lov jo ogsaa blev overgivet til Menighedsraadsindstilling.

Om en saa gennemført Decentralisation har truffet det rette, med andre Ord: om en saadan Kaldelsesform er til Folk Kirkens virkelige Gavn, er rigtignok et andet Spørgsmaal. Jeg er ikke helt uenig med det ærede Medlem, der udtalte sine Betænkeligheder ved den gældende Ordning. Jeg har i adskillige Aar næret de samme Betænkeligheder og lejlighedsvis udtalt dem. Menighedsraadets overvejende Indflydelse paa Præstekaldelsen har unægtelig sine Skyggesider. Den gør for det første Uret mod mange Præster og Præstehjem — og dette bør interessere andre end Præsterne —, idet den ikke sjældent gør det vanskeligt for de Præster at blive forflyttet, som ikke blot trænger til det, men ogsaa fortjener det. Det gaar især ud over de ældre Præster, Mænd omkring 50 Aar eller derover. Der er jo virkelig adskillige fuldt berettigede Hensyn, der foranlediger en Præst til at begære andet Embede — økonomiske Vanskeligheder, Præstens eller hans Families Helbredstilstand, de aandelige Forhold i Sognet og flere andre Hensyn, der hvert for sig er ganske naturlige. I samme Grad som Menighedsraadenes overordentlige Indflydelse paa Præstekaldelsen forhindrer ogsaa gode og arbejdsdygtige og arbejdsvillige Præsters Befordring, i samme Grad kommer denne Kaldelsesmaade til at øve Uret mod saadanne Præster, og jeg ved noget om, at denne Uret har lagt en Skygge over adskillige Præstehjem i Landet, men denne Skuffelse, som især de ældre Præster har lidt, kommer ganske vist ofte ikke til større Kredses Kundskab, bl. a. fordi den Mand,